

آگاهی جنسیتی در مورد کووید-۱۹ | افغانستان

۲۰ ماه آگست ۲۰۲۰

نشریه ۱۴: تاثیرات کووید-۱۹ بر آینده زنان که در زندان ها و توقیف خانه ها نگهداری می شوند

زمینه و چگونگی شکل گیری تاثیرات جنسیتی

این آگاهی به چند موضوع در ارتباط به زندانی شدن و تحت توقیف قرار گرفتن زنان و دختران در افغانستان می پردازد، به شمول نگرانی های موجود و چالش های اساسی حقوق بشری و همچنین خطراتی که آن ها را بر اثر شیوع کووید-۱۹ تهدید می کند. یافته ها حاکی از آنست که بحران کووید-۱۹ خطرات و چالش های از قبل موجود در ارتباط با زنان و دختران زندانی را تشدید کرده است. چالش ها و خطراتی مانند خشونت های خانوادگی، ازدواج اطفال، موانع در راستای دسترسی به مراقبت های صحتی، نگرانی های اقتصادی و خطرات صحتی و امنیتی در زندان ها از جمله عوامل و موانع عمده اند که فرا راه زنان و دختران قرار دارند. زنان که با مشکلات قانونی مواجه اند به عنوان یک گروه اجتماعی فراموش شده پنداشته می شوند به مسایل و مشکلات پیچیده و تعیین کننده آن ها که متأسفانه در شرایط افغانستان دیگر هم تشدید میگردد، توجه ناپذیری مبذول می گردد. با توجه به این مسایل، در دوران کووید-۱۹، حصول اطمینان از این که حقوق زنان و دختران، به شمول آن هایی که در زندان ها و توقیف خانه ها نگهداری

به تعقیب آگاهیهای قبلی جندر اداره ملل متحد برای زنان و UNFPA با مشارکت UNAMA، بنیاد بین المللی حقوقی (ILF) و دیده بان حقوق بشر (HRW) این چهاردهمین آگاهی را نیز برای ادامه روند برجسته سازی تاثیرات خاص کووید-۱۹ در افغانستان منتشر می کند. این آگاهی روی تاثیرات کووید-۱۹ بالای وضعیت زنان و دخترانی که در زندان ها و توقیف خانه ها نگهداری می شوند، به شمول دختران نوجوان که در مراکز اصلاح و تربیت اطفال (JRCs) حضور دارند متمرکز است. مشخصاً این آگاهی در نظر دارد تا شرکای ملی و بین المللی را در راستای چگونگی کسب اطمینان جمعی آنها از حفظ حقوق زنان و دختران در زندان ها و توقیف خانه ها (به شمول ارابه خدمات اساسی برای آن ها) متیقن سازد. این آگاهی یک سلسله موارد مهمی را تحت بررسی قرار میدهد که مبتنی بر آن زنان در زندان ها و توقیف خانه ها در معرض کسب تجربه متمایزی از کووید-۱۹ قرار گرفته و در معرض خطر ابتلا به ویروس و نقض حقوق شان قرار دارند.

¹ Available on UN Women's Regional Website: <https://asiapacific.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/06/gender-alerts-on-covid-19-in-afghanistan-series>.

آن‌ها را در مواجهه با این سیستم نقض می‌کند. موجودیت قوانین، رفتارها، هنجارها و اقدامات به شدت تبعیض آمیز (به شمول سوء رفتار افسران پولیس و کارمندان نهادهای عدلی) دسترسی فعالانه زنان را به عدالت مانع می‌شود. زنان و دختران معمولاً با جرایمی که مبنای جنسیتی دارند دستگیر شده و تبعیض‌های جنسیتی که در سیستم عدلی وجود دارد باعث می‌شود که با آن‌ها به صورت عادلانه رفتار نشود. به عنوان مثال باورمندی به زنان کمتر بوده و بیشتر احتمال می‌رود که تجربیات آن‌ها به عنوان قربانی خشونت‌های خانوادگی نادیده گرفته شود. زنانی که با سیستم عدلی و قضایی روبرو می‌شوند و یا زندانی می‌شوند نه تنها تحت خطر اند بلکه اغلباً با حداقل یک نوع از خشونت‌های جنسیتی در جریان بررسی دوسیه‌شان مواجه می‌شوند. این مشکلات بیشتر از این نیز تشدید می‌شود و آن زمانی است که زنان و دختران با تبعیضات دیگری بر اثر هویت‌های مختلف به شمول قومیت، طبقه اجتماعی، توانایی و دیگر مشخصات روبرو می‌گردند.

غلبه بر تبعیض جنسیتی در سیستم عدلی و قضایی که منجر به تعقیب عدلی و یا زندانی شدن زنان و کودکان می‌گردد

قانون منع خشونت علیه زنان (EVAW Law) مصوبه سال ۲۰۰۹ میلادی هنوز هم به صورت کامل اجرا نشده، زنان و دخترانی که قربانی خشونت‌ها قرار می‌گیرند اغلباً به عوض این که مورد حمایت قرار گیرند دستگیر شده و تحت تعقیب قرار می‌گیرند. علی‌رغم موجودیت این قانون، زنان و دختران هنوز هم به دلیل عدم جرم‌انگاری مواردی در کود جزایی افغانستان و یا نظر به قوانین حقوق بشر بین‌المللی که نباید جرم‌پنداشته شوند؛ مانند فرار از منزل، تصمیم مستقلانه در مورد ازدواج خود، رابطه جنسی خارج از ازدواج، قربانی تجاوز بودن و یا انواع دیگر خشونت‌های جنسی و یا دفاع از خود در مواجهه با خشونت‌های فامیلی دستگیر شده، تحت پیگرد قرار می‌گیرند و یا محکوم می‌شوند.

تا سال ۲۰۱۲^۲ ۹۵ درصد از دختران و ۵۰ درصد از زنان زندانی در افغانستان متهم به «جرایم اخلاقی» فرار از منزل و یا زنا (رابطه جنسی نامشروع) بودند.^۳ اکثریت زنان و دخترانی که به این نوع جرایم دست زده‌اند در حال فرار از ازدواج‌های اجباری، ازدواج زیر سن و یا خشونت فامیلی و خشونت

می‌شوند احترام شده و حقوق‌شان برآورده می‌شود، از اهمیت اساسی برخوردار است. برعلاوه این که این آگاهی‌چالش‌های جدیدی که بر اثر شیوع کووید-۱۹ وجود آمده است را مورد تحلیل و بررسی قرار می‌دهد، توجه ویژه به ساحات ذیل دارد: (۱) پیشینه زنان و دخترانی که در زندان‌ها و توقیف‌خانه‌ها در افغانستان نگهداری می‌شوند، به شمول تلاش‌های اخیری که برای آزادسازی آن‌ها انجام شده است؛ و (۲) حقوق زنان و دختران در زمانی که زندانی و تحت توقیف قرار دارند و بعد از آزادی چگونگی حرمت‌گذاری به آن‌ها و روند ادغام دوباره در جامعه. این آگاهی در اخیر با یک سلسله سفارشات و پیشنهادات مقدماتی برای شرکای ملی و بین‌المللی به شمول نهادهای ذیربط دولتی و غیر دولتی همراه بوده که انتظار می‌رود به منظور حمایت از اقدامات موثر در ارتباط به تقویت و حفاظت از حقوق زنان و دخترانی که در زندان و توقیف‌خانه‌ها به سر می‌برند و همچنین پس از آزادی‌شان از زندان در نظر گرفته شود. این آگاهی بر مبنای سفارشات اخیر سازمان ملل متحد و سایر شرکای بین‌المللی، به شمول مواردی که در «مشاهدات نهایی» کمیته محو همه اشکال تبعیض‌ها علیه زنان برجسته شده است و همچنین تعهدات دولت جمهوری اسلامی افغانستان، استوار است.

پیشینه زنان و دختران در زندان‌ها و توقیف‌خانه‌های افغانستان و تاثیر کووید-۱۹ به عنوان عامل تشدیدکننده چالش‌ها و خطرات

تجارب انفرادی اشخاص بیانگر آنست که در هنگام مواجهه با سیستم عدلی و قضایی از نظر جنسیتی با چالش‌های زیادی مواجه می‌شوند. با اینکه زنان و دختران فیصدی کمی از افرادی را که با سیستم عدلی و قضایی سروکار دارند در مقایسه با مردان و پسران تشکیل می‌دهد، با آن هم مسیر و تجربیات آن‌ها منحصر به فرد بوده، و بدون استفاده از روش‌های پاسخگو به موارد جندر احتمال کمی وجود دارد که نیازهای آن‌ها ملاحظه گردیده و یا از تحقق حقوق آنان از آغاز تا انجام روند بررسی دوسیه جنایی آن‌ها و همچنین پس از رهایی و ادغام آن‌ها در جامعه اطمینان حاصل شود. زنان و دختران هنوز هم در مواجهه با سیستم عدلی و قضایی موانع خاص جنسیتی را تجربه می‌کنند. در یک جامعه مردسالار، تبعیض‌های ساختاری باعث به حاشیه رانده شدن زنان گردیده، آن‌ها را در مواقعی که قرار است با سیستم عدلی و قضایی روبرو شوند؛ آسیب پذیرتر کرده و حقوق

^۲The research conducted by Human Rights Watch in 2012 remains the latest available.

^۳Human Rights Watch (2012). "I had to run away" - The Imprisonment of Women and Girls for "Moral Crimes" in Afghanistan.

های جنسیتی در سطح خانواده بودند. زنان و دخترانی که متهم به این نوع «جرائم اخلاقی» می شوند همچنین گاهی اوقات قربانی تجاوز و یا مجبور به بهره کشی و یا قاچاق جنسی می گردند. بر علاوه، از سال ۲۰۱۵ به این سو نصف از مراجعه کنندگان طبقه اناث بنیاد بین المللی حقوقی (ILF) که مجازات زندان را گذرانده بودند از کسانی بودند که به «جرائم اخلاقی» محکوم شده بودند. در این وضعیت و با توجه به شرایط سخت اقتصادی که بر اثر کووید-۱۹ بوجود آمده است می تواند منجر به افزایش بهره کشی و قاچاق جنسی اجباری زنان و دختران شده که این امر به نوبه خود می تواند تعداد زنانی را که به جرائم اخلاقی متهم می شوند را افزایش دهد.

در حالیکه زنان و دختران محکوم به مجازات می شوند، موارد سوء استفاده و یا خشونت علیه آن ها اغلبا بدون تحقیق باقی مانده به این معنی که مرتکبین آن خشونت ها علیه زنان و دختران از سطح بالای مصئونیتی بهره مند اند.^۴ آموزش های کمی برای قضات و مامورینی که در نهادهای عدلی و قضایی کار می کنند به منظور غلبه بر تبعیض ها و تعصبات ساختاری در پرداختن به دوسیه های جنایی برگزار شده است. در نتیجه، در یک محیط که به طور کلی با متهمان و وکلای مدافع برخورد نامطلوب می شود و با تعصب جنسیتی و فساد مملو شده است، زنان معمولا در دادخواهی های جزایی با مشکلات بیشتری مواجه اند.

خطر بالای ابتلا به ویروس برای زنان و اطفال آن ها در زندان ها و توقیف خانه ها

برجسته سازی شدت چالش های حقوق بشری که قبل از پاندمی کووید-۱۹ فراراه زنان و دختران در زندان ها و توقیف خانه ها در افغانستان موجود بود از اهمیت زیادی برخوردار است. وضعیت بسیاری از زندان ها و مراکز اصلاح و تربیت اطفال در افغانستان شلوغ و فاقد تسهیلات صحی و حفظ الصحه است. پاندمی کووید-۱۹ عامل تشدید کننده ای شرایط نامطلوب در این گونه مکان ها است و در صورتی که از طریق تدابیر پیشگیرانه و وقایوی برای اصلاح این موارد مداخله همه جانبه از جانب نهاد های ذیربط صورت نگیرد، در دراز مدت می تواند خطرات جدی را برای محکومین جزایی و محسوسین بوجود بیاورد و حتمی میتواند منجر به مرگ

زنان؛ دختران و اطفال موجود در این مکان ها گردد.

در مناطقی که زنان و دختران از آزادی ها محروم اند؛ مواردی از آسیب پذیری های خاص صحی وجود دارد که باعث افزایش خطر ابتلا به ویروس می شود. چنانچه که تذکره عمل آمد؛ افرادی که در مراکز مختلف نگهداری می شوند بیشتر ممکن است با خطر ابتلا به ویروس مواجه باشند به این دلیل که سرعت انتشار ویروس در بین مراکز و محلات سر بسته و پرجمعیت زیاد تر است. افرادی که در زندان ها به سر می برند با موانع جدی در دسترسی به وسایل حفظ الصحه روبرو بوده، هیچگونه اطمینان از مراعات فاصله فیزیکی وجود ندارد و دسترسی آن ها به معلومات مرتبط با کووید-۱۹ کم است. آن ها همچنین ممکن است میزان بالایی از مریضی ها را به خاطر شرایط بد بهداشتی و تغذیه در زندان ها داشته باشند که می تواند منجر به اختلال در تشخیص و یا پیچیدگی های بیشتری که مرتبط با کووید-۱۹ است، گردد. به طور نمونه، معلومات نوشتاری ممکن است به دلیل سطح پایین سواد در میان زندانیان قابل فهم نباشد و بدنام شدن کسانی که مبتلا به کووید-۱۹ می شوند یا ترس از قرنطین و تجرید نیز می تواند افراد را از گزارش اعراض و علایم و دریافت معالجه باز دارد. برعلاوه، چالش های جدی در دسترسی به تست و مراقبت صحی (که از قبل نیز برای عموم مردم در افغانستان محدود بود) و همچنین تجهیزات محافظت شخصی مانند ماسک، مواد شوینده و صابون وجود دارد. بنا بر این، تأثیرات کووید-۱۹ بر روی زنان و دخترانی که در زندان ها و توقیف خانه ها به سر می برند به یکی از چالش های جدی در این دوره و در زمینه محافظت از حقوق بشری زنان و دختران تبدیل شده است.

بر علاوه، همان طوری که در آگاهی دهم جندر^۵ تصریح شد، خطرات جدی متوجه آن عده از زندانیانی است که دارای معلولیت اند زیرا ممکن است آن ها به دلیل شرایط صحی ضمنی، مشکلات در رعایت فاصله اجتماعی در بین افراد و کارمندان و یا رها شدن توسط کارمندان، در معرض خطر بالای ابتلا به کووید-۱۹ قرار داشته باشند.^۶ نظر به یک سلسله از عوامل به شمول کمبود اسناد و آمار در مورد زنان دارای معلولیت، آمار و اطلاعاتی از فیصدی زنان معلول و معیوب در زندان ها و توقیف خانه ها در دسترس نیست.

^۴Human Rights Watch (2013). Afghanistan: Surge in Women Jailed for 'Moral Crimes'.

^۵UN Women and the Afghanistan Independent Human Rights Commission

^۶United Nations Human Rights Office of the High Commissioner (2020). COVID-19 and the Rights of Persons with Disabilities: Guidance.

آزادی زندانیان و توقیف شدگان به منظور کاهش انتشار کووید-۱۹ در زندان ها و توقیف خانه ها

ملاحظه ای کم بوده است؛ طوری که تنها ۴۰۰ تن از این زنان از زندان ها آزاد شده اند. دسترسی به حمایت های حقوقی حتی بعد از محکومیت و زمانی که فرد در زندان به سر می برد نیز حیاتی است تا اشخاص بتوانند برای آزادی خود دادخواهی کرده و اطمینان حاصل شود که کسانی که آزاد می شوند واقعا واجد شرایط فرمان های عفو و تخفیف مجازات می باشند.

وضع تضمین های مالی باعث جلوگیری از آزادی زندانیان و افراد تحت توقیف می گردد. برخی از افرادی که بر اساس فرمان های ریاست جمهوری واجد شرایط آزاد شدن بودند بر اساس گزارش ها نتوانستند ضمانت های لازم را تهیه کنند و از زندان و یا توقیف رها شوند. این مساله به سه دلیل ممکن است به صورت خاص زنان و دختران را تحت تاثیر قرار دهد: (۱) آنها اغلبا دسترسی به منابع مالی خانواده نداشته و یا حق تصمیم گیری در مورد آن را ندارند؛ (۲) آن ها در وضعیت فقر به سر می برند و توانایی تهیه و یا دسترسی به منابع مالی مورد نیاز را ندارند؛ و (۳) در صورتی که پول ضمانت از طرف یکی از بستگان مرد برای زنان و دختران پرداخت شود باعث مساعد شدن شرایط بهره کشی و سوء استفاده از زنان می شود.

مساله دیگری نیز وجود دارد و آن این است که زنان زندانی ممکن است احساس ترس کنند و یا نتوانند زندان را ترک کنند؛ آن هم به دلایلی مانند ترس از انتقام از سوی جامعه و یا خانواده و دیگر مسایل امنیتی و عدم دسترسی به وسایل امرار معیشت ابتدایی پس از آزاد شدن؛ به طور مثال عدم آگاهی در مورد این که وعده غذایی بعدی آن ها از کجا خواهد آمد.

برعلاوه، یک طیفی از زنان زندانی و تحت توقیف از مزایای فرمان های ریاست جمهوری در مورد عفو و تخفیف مجازات زندانیان مستفید نشدند که این گروه عبارت از زنانی اند که به نوعی ارتباط با عناصر ضد دولت داشتند. مانند اعضای فامیل مخالفین دولت و به خصوص اقارب اعضای دولت اسلامی شاخه خراسان که در افغانستان فعالیت دارند. پس از این که از اواخر سال ۲۰۱۹ به این سو تعداد زیادی از اعضای شاخه خراسان دولت اسلامی به دولت تسلیم شدند، بیش تر از ۱۰۰ زن همراه با اطفال آن ها هنوز هم در بند به سر می برند که اکثریت آن ها در توقیف خانه ها و منتظر زمان محاکمه خود می باشند.

از زمان آغاز شیوع کووید-۱۹ در افغانستان، سه فرمان از سوی ریاست جمهوری دولت اسلامی افغانستان در مورد عفو و تخفیف مجازات زندانیان در افغانستان صادر گردیده است. این فرمان ها مشخصا به هدف مهار سرعت شیوع کووید-۱۹ در زندان ها و توقیف خانه ها صادر شده است. اولین فرمان که در ماه مارچ ۲۰۲۰ صادر شد بر اثر آن هزاران زندانی از زندان های این کشور آزاد شدند که این تعداد شامل زنان و دختران، افراد دارای مشکلات صحتی، آن هایی که زمان مشخصی از دوره زندان خود را سپری کرده بودند و تمامی کسانی که بیشتر از ۵۵ سال سن داشتند به گونه مشروط رها شدند. در محتوای این فرمان تاکید صورت گرفت تا آن عده افراد که جرایم شان غیر قابل عفو نبوده و جرایم نقض قانون محو خشونت علیه زنان و یا جرایم امنیتی نداشته نباشند، رها شوند. در دومین فرمان ریاست جمهوری که در اپریل ۲۰۲۰ صادر شد مشخصات کسانی که شامل عفو و تخفیف می شدند گسترش یافت و آن عده زنان و دخترانی که به جرم قتل عمد زندانی بودند را نیز شامل عفو و تخفیف کرد. سومین فرمان ریاست جمهوری که در ۲۱ می صادر شد آن دسته از زندانیانی را که به جرایم مالی محکوم به مجازات شده بودند را نیز شامل عفو و تخفیف مجازات کرد. نکته مهم این که دفتر ریاست جمهوری همچنین به لوی خاړنوالی در مورد انتشار رهنمودهایی برای آزادی توقیف شده ها قبل از برپایی محکمه نیز دستور داد. رهنمودهای لوی خاړنوالی بیان می دارند که در مواردی که قانون حکم به آزادی آن ها می دهد، خاړنوالان باید از بازداشت متهمان و مظنونین قبل از برپایی محکمه خودداری کنند. اندکی بعد از آن ستره محکمه افغانستان با صدور اعلامیه ای محاکم افغانستان را به استفاده از صلاحدید خود برای صدور قرار وثیقه برای آزادی و آزادی مشروط توصیه کرد.

علی رغم این فرمان ها و رهنمودهای ریاست جمهوری افغانستان، الی اوسط ماه جولای امسال در حدود ۱۰۰۰۰ زندانی و افرادی که تحت توقیف به سر می بردند از زندان آزاد شدند این در حالی است که بر اساس آمار حدود ۴۱۰۰۰ زندانی و توقیفی در افغانستان وجود دارد. با آن هم، نگرانی های مربوط به تعداد بالای جمعیت و انتشار کووید-۱۹ در زندان ها و مراکز نگهداری زندانی ها وجود دارد. باوجود تاکید جدی در فرمان اول و دوم ریاست جمهوری، تعداد زندانیان زن آزاد شده طی این فرمان ها به طور قابل

بوده و حق آزاد بودن از برخورد یا مجازات بی رحمانه، غیرانسانی، و تحقیرآمیز را طبق میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی و کنوانسیون منع شکنجه و سایر رفتارها یا مجازات های بیرحمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز (که هر دو مورد توسط افغانستان تصویب شده اند) را نقض می کند. این عمل همچنین حقوق حریم خصوصی و تمامیت جسمی و همچنین حق دسترسی به بالاترین استاندارد بهداشتی را نقض می کند.^{۱۲} برعلاوه، تداوم انجام این عمل باعث تأثیرات دلسرد کننده بر روی زنان و دخترانی که قربانی خشونت ها قرار می گیرند می شود، به خصوص در مورد تمایل شان برای گزارش خشونت های جنسی، که این حالت منجر به گسترش آزادی از مجازات برای مرتکبین خشونت ها می گردد.

فقدان مکان های امن برای زنان و اطفالی که از زندان ها و توقیف خانه ها رها می شوند

طوری که در فوق ذکر شد، به تعقیب فرمان های ریاست جمهوری و رهنمودهای تعقیبی آن به منظور مهار انتشار کووید-۱۹، صدها تن از زنان زندانی و تعداد نامعلومی از اطفال شان از زندان ها رها شدند. خلاء های موجود در امنیت اجتماعی، بدنامی و نبود حمایت از سوی خانواده و اجتماع به این معنی است که بسیاری از کسانی که آزاد می شوند نیاز به حمایت دارند. فضاهای بسیار محدودی برای پذیرش آن ها به صورت مصئون وجود دارد که بتواند برای آن ها خدمات، منابع و حمایت های مرتبط به نیازهای شان مانند پناه گاه، مراقبت های صحت روانی و فیزیکی، حمایت های حقوقی، وسایل امرار معیشت، آموزش های شغلی و خدمات مناسب به سن برای اطفال شان را ارائه کند.

برخی از زنانی که همراه با اطفال خود از زندان ها آزاد شده اند به مراکز حفاظت از زنان (WPCs) فرستاده شده اند. با آن هم تعداد و فضای این پناه گاه ها در افغانستان کافی نیست و تنها ۲۲ مرکز در ۲۰ ولایت از ۳۴ ولایت موجود است. پس از سپری کردن یک مدت زمان در توقیف خانه ها و یا زندان ها، زنان ممکن است تمایلی برای رفتن به یک مرکز دیگر را نداشته باشند. مراکز حفاظت از زنان (WPCs) همچنین به طور خاص برای قربانیان خشونت ها طراحی شده اند. مساله بغرنج دیگر این است که زنانی که مشکلات قانونی دارند اکثرا کسانی اند که خودشان قربانی خشونت

عدم حمایت از زنان و دختران زندانی پس از آزاد شدن آن ها به شمول آن هایی که ممکن است نتوانند دوباره با خانواده خود یکجا شوند چالش دیگری را بوجود می آورد. دلایلی که آن ها نمی توانند دوباره با فامیل های خود یکجا شوند می تواند شامل موارد ذیل باشد: (۱) آن ها ازدواج نکرده اند و یا خانواده ای ندارند که با آن یکجا شوند؛ (۲) اعضای خانواده ممکن است مایل به پذیرش آن ها نباشند به این دلیل که آن ها با جرمی که انجام داده اند بدنام شده اند و یا مدتی در زندان بوده اند؛ (۳) آن ها به انتخاب خود و برای حفظ امنیت خود تصمیم می گیرند که به خانه های خود برنگردند. بسیاری از زنان و دخترانی که از زندان ها و توقیف خانه ها رها می شوند نیاز به کمک های بشردوستانه و دیگر خدمات حیاتی مانند خانه های امن و برنامه هایی برای تأمین امنیت شان پس از رها شدن از بند را دارند.^{۱۳} زمانی که زنان و اطفال آن ها از زندان ها آزاد می شوند باید گروهی که دارای منابع لازم برای ارائه خدمات و کمک به آن ها باشد موجود بوده و برای یافتن مکانی مناسب برای آن هایی که جای امنی برای برگشت پس از آزادی ندارند آمادگی داشته باشد.

حقوق زنان در زندان و پس از آزادی - ادغام مجدد با حفظ کرامت

آزمایش بکارت و تداوم خشونت علیه زنان

علی رغم ممنوعیت در کود جزای افغانستان (به جز شرایط خاص)^{۱۴} اقدام به «آزمایش بکارت» هنوز هم به طور عادی بر روی زنان و دخترانی که متهم به «جرائم اخلاقی» و یا قربانی تجاوز انجام می گیرد. کارمندان دولتی بخش صحتی به انجام این آزمایشات ادامه می دهند و از «یافته های»^{۱۵} این آزمایشات به عنوان مدرک در محاکم جنایی استفاده می کنند.^{۱۶} طوری که در یافته های اخیر کمیته محو تبعیض علیه زنان (CEDAW) در افغانستان نیز آمده است، نتایج این «آزمایشات بکارت» هنوز هم برای بی اعتبار کردن زنان در محاکم جنایی استفاده می شود.^{۱۷}

آزمایش بکارت یک روند اذیت کننده و بدون ارزش علمی و طبی بوده و عامل جدی نقض حقوق بشری زنان و دختران می باشد. این آزمایش یکی از انواع خشونت های جنسی

¹²S/2020/549.

¹³Penal Code, 2017, Article 640(2).

¹⁴Human Rights Watch (2017). Raped, then Assaulted by the Afghan Justice System - Abusive 'Virginity Exams' Re-Traumatize Victims.

¹⁵See also Footnote 16.

¹⁶Concluding Observations, CEDAW Committee (CEDAW/C/AFG/CO/3), para. 23 (g).

¹⁷WHO, OHCHR, UN Women, Eliminating Virginity Testing: An Interagency Statement, 2018 (<https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/275451/WHO-RHR-18.15-eng.pdf?ua=1>)

سفارشات:

سفارشات و توصیه های مقدماتی ذیل منعکس کننده نیازهای کلی است تا شرکای ملی و بین المللی برای اطمینان از هماهنگی، همکاری و تعهد به منظور حفاظت از حقوق زنان و دختران در داخل و خارج از زندان ها و توقیف خانه ها آنها را روی دست گیرند. به تعقیب این سفارشات، اداره ملل متحد برای زنان به همکاری خود با شرکای کلیدی به منظور تشدید تلاش ها برای ارتقای حقوق زنان به طور کلی (به شمول آن‌عه از زنان که در زندان ها و توقیف خانه ها نگهداری می شوند) ادامه خواهد داد. بر علاوه، اداره ملل متحد برای زنان حمایت های خود از شرکای ملی و بین المللی را به منظور حصول اطمینان از این که این تلاش ها هماهنگ، همه شمول و پاسخگو به نیازهای جندر باشد، ادامه خواهد داد.

نهادهای ذیربط ملی و بین المللی

نهادهای ذیربط ملی و بین المللی می توانند با روی دست گرفتن اقدامات ذیل در میتوانند در عرصه واکنش نشان دادن برای بطنی سازی شیوع کووید-۱۹ و تشخیص سوء استفاده های اساسی که زنان و دختران زندانی و توقیف شده را به طور خاص در مقابل ویروس آسیب پذیر می سازند اشتراک کنند:

اقدامات مرتبط با کووید-۱۹

۱. آزادسازی و حمایت از رهایی فوری تمامی زنان و دخترانی که به «جرایم اخلاقی» مانند زنا و یا فرار از خانه متهم و یا محکوم به مجازات اند.
۲. آزاد سازی و حمایت از آزادسازی فوری تمامی زنان و دخترانی که در انتظار محکمه خود هستند بدون درخواست ضمانت نقدی و یا آوردن ضامن، در مطابقت با رهنمودهای لوی خارنوالی.
۳. آزادسازی تمامی زنان و دخترانی که در زندان ها و توقیف خانه ها به سر می برند و به طور خاص در خطر ابتلا به ویروس کرونا قرار دارند، مسئولیت های مراقبتی

ها بودند و اکثراً از دسترسی به این پناه گاه ها محروم شده و بعداً با موانعی در دریافت حمایت های موردنیاز از ارایه کنندگان خدمات پس از رهایی از بند روپرو می شوند. بر علاوه ننگ اجتماعی که زنان و دختران آزاد شده از زندان ها و توقیف خانه ها در سطح اجتماع از سوی فامیل و جامعه تحمل می کنند، آن ها غالباً از سوی مراکزی که باید آن ها را مورد حمایت خود قرار دهند و به آن ها خدمات ارایه دهند نیز تحت تبعیض قرار گرفته و برچسب می خورند. این موارد از سوی ارایه کنندگان خدمات و دیگر قربانیان که نمی توانند آسیب های روحی و سوء استفاده هایی که زنان زندانی و توقیف شده از آن رنج می برند را تشخیص دهند، انجام می گیرد. اگر چه «خانه های انتقالی» به طور خاص برای طی کردن دوره انتقالی پس از زندان برای زنان تاسیس شده است اما کمبود منابع مالی و نبود ظرفیت در این مکان ها آن ها را از برآورده ساختن نیازهای تمام زنانی که نیاز به خدمات آن ها دارند باز داشته است.

آزمایش بکارت و تداوم خشونت علیه زنان

برای آن عده از زنان و دخترانی که آزادی آن ها سلب شده است اطمینان از این که آزادی آن ها منتج به عبور از یک وضعیت خطرناک به وضعیت دیگری (در خانواده و یا اجتماع) نشود مهم است. در شرایط قرنطین و دیگر محدودیت های رفت و آمد مربوط به کووید-۱۹، خشونت های خانوادگی و دیگر انواع خشونت های جنسیتی به صورت نگران کننده ای در سطح جهان و در افغانستان بلند رفته است.^{۱۳} زنان و دخترانی که از زندان ها و توقیف خانه ها آزاد می شوند با درجه بالایی از خطر تجربه خشونت ها و سوء استفاده ها بر اثر ننگ های اجتماعی و فامیلی با توجه به ارتباط آن ها با سیستم عدالت کیفری و دیگر انواع هویت های متقاطع و تجربیات مواجه می شوند. اطمینان از اینکه زنان و دخترانی که از زندان ها و مراکز اصلاح خارج می شوند حمایت شده و دوباره وارد جامعه می شوند به خصوص در دوره بحران هایی مانند کووید-۱۹ مهم است. به منظور تشخیص مسایل و مشکلاتی که ارتباط پیچیده ای با چگونگی مواجهه زنان و دختران با سیستم عدلی و اصلاحی دارد و تشخیص نیازهای آن ها برای ادغام مجدد و ایمن در اجتماع، لازم است تا از آن ها حمایت های همه جانبه و حمایت حقوقی صورت گیرد.

¹³See, UN Women, Policy Brief: COVID-19 and Violence Against Women and Girls: Addressing the Shadow Pandemic (2020). See also, UN Women, Gender Alerts on COVID-19 in Afghanistan Series (2020).

- برای افراد دارای معلولیت و افراد کهنسال.^{۱۷}
۱۰. ارایه و حمایت از تسهیل «برنامه های آموزش اجباری برای قضات، خازنوالان، پولیس و دیگر مامورین تنفیذ قانون در سطح محلی و ولایتی در مورد اجرای دقیق قوانین مبارزه با قاچاق، رفتارهای حساس جنسیتی با قربانیان و شناسایی آن، محافظت و استراتژی های اجرای قانون.»^{۱۸}
۱۱. انکشاف و حمایت از انکشاف «پروسیجر های عملیاتی استاندارد به منظور حصول اطمینان از تشخیص زود هنگام قربانیان قاچاق و ارجاع آن ها به خدمات مناسب»^{۱۹} تا اطمینان حاصل شود زنان که مشکلات قانونی دارند و یا قربانی خشونت ها می باشند مورد بازجویی قرار نمی گیرند.
۱۲. روی دست گرفتن ابتکارات درازمدت به منظور ارایه کورس های سواد آموزی، آموزش مهارت ها و یا همکاری های مشترک با زنان برای امرار معیشت در زندان و آموزش مهارت هایی برای استفاده پس از آزادی از زندان.

- دارند و یا خطر کمی برای اجتماع دارند. برداشتن تمامی موانع برای آزادی این گروه ها مانند جریمه های نقدی و یا تعهد. این موضوع در مطابقت با گزارش اخیر ملل متحد در باره پاسخگویی به تاثیرات اجتماعی - اقتصادی کووید-۱۹ می باشد.^{۱۴}
۴. اولویت بندی آزمایش کووید-۱۹ و ارتقای اقدامات پیش گیرانه در زندان ها و توقیف خانه ها به منظور کاهش خطر ابتلا به ویروس و روی دست گرفتن اقداماتی از قبیل جلوگیری از ازدحام بیش از حد، اجرای اقدامات مربوطه به فاصله فزینگی، تغییر ساعات ملاقات و ترتیبات، ارایه و الزام به استفاده از تجهیزات محافظت شخصی و بهبود شرایط حفظ الصحة.
۵. اطمینان از اینکه زنان که از زندان ها و توقیف خانه ها آزاد می شوند به برنامه های حمایتی بشردوستانه به شمول دسترسی به خانه های امن و «خانه های امن انتقالی» دسترسی دارند و همچنین خدماتی مانند مکان بودوباش امن، مراقبت صحی، کمک های حقوقی، آموزش های مربوط به امرار معیشت و شغل و خدمات متناسب به سن برای اطفال که برای زنان و اطفال شان پس از آزادی از زندان ها و توقیف خانه ها حیاتی است، برای آن ها ارایه می شود.

اصلاح پالیسی ها و قوانین

۶. جرم زدایی از «جرایم اخلاقی» در مطابقت با سفارشات کمیته محو تبعیض علیه زنان.^{۱۵}
۷. ممنوع کردن کامل «آزمایش بکارت» در مطابقت با توصیه های کمیته محو خشونت علیه زنان در مورد ممنوع بودن «آزمایش های بکارت» و ممنوعیت استفاده از نتایج آن به عنوان مدرک در دوسیه های جنایی.^{۱۶}
۸. اطمینان از دسترسی به مساعدت های حقوقی برای تمامی زنان و دختران در زمان دستگیری شان.
۹. ارتقای اقدامات بهتر به منظور بازگشت افراد به جامعه با روی دست گرفتن استراتژی هایی به منظور بستن مراکز نگهداری به شمول زندان ها و مراکز اصلاح و تربیت اطفال، کاهش زمان حبس، بازگستاندن افراد به اجتماع و تقویت حمایت ها و خدمات به شمول خدمات

¹⁴Secretary-General's Report on the Socio-Economic Impact of COVID-19 ((2020).

¹⁵CEDAW/C/AFG/CO/3, para. 24 (b), reiterating recommendations (CEDAW/C/AFG/CO/1-2, para. 25).

¹⁶CEDAW/C/AFG/CO/3, para. 23 (h), reiterating recommendations from CEDAW/C/AFG/CO/1-2, para. 25).

¹⁷Handicap International Humanity & Inclusion (2020). COVID-19 in humanitarian contexts: no excuses to leave persons with disabilities behind! Evidence from HI's operations in humanitarian settings.

¹⁸CEDAW/C/AFG/CO/3, para. 28 (c).

¹⁹CEDAW/C/AFG/CO/3, para. 28 (b).